

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

36. De Conditionibus in Oratione ad impetrandum requisitis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

ita duplicis quoque generis est malum, unum simpliciter per se, & omnino malum; alterum, quædam ex parte. Præter generis, est peccatum; posterioris verò, pœna, quæcumque tandem sit illa, & vnde cumque proveniat, siue ex peccato originem trahat, siue à Deo irrogetur, siue à Dæmone, & alijs hostibus inferatur. Simpliciter petimus à Deo, ut à prioris generis malo nos eripiat: à malo verò pœnæ, ex conditione petimus, ut libere-

Matth. 6.
1. 20.

Vnde in Oratione Dominica absolute petimus: *Dimitte nobis debita nostra.* Et: *Libera nos à malo.* Christi exemplo docemur quædam, non nisi ex cōditione petere; Qui cum postulare, ut à se calix transfret; rem totam in Patris voluntatem reiecit. Verum tamen, inquit, non mea, sed tua voluntas fiat. Dices, Christum inhibere bonorum temporariorum petitionem, cum ait: *Nolite solliciti esse dicentes, Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur; hæc enim omnia genies inquit; scit enim Pater vester quia his omnibus indigetis.* Respondeo, non prohiberi à Domino illis verbis rerum temporalium petitionem, sed nimiam, & anxiam de huiusmodi bonis sollicitudinem, quæ perturbat animum, & viam munit ad certa peccata. Vix enim à fraudibus, dolis, & alijs similibus vitijs, & peccatis sese continet, qui opibus congerendis anxie, & sollicitè studet.

Tertiò queritur, An nobis licet optare, quicquid petere oratione, fas est; & contra, an ius nobis sit precibus petere quicquid desiderare liberum nobis est. Respondeo, id licere, vel absolute, vel adhibita conditione. Vnde suam, vel alterius mortem nefas nō est desiderare, & petere, si magis aliquid, & iustæ huius desiderij, & petitionis causæ existant, eaque apposita conditione, si Deo ita visum fuerit, vel si morituri illius hominis saluti id expediuerit. Vno, vel altero exemplo rem declarabo. Est quispiam bene sibi conscius, metuit, ne ab eo securæ metris statu decidat, minimè peccat, si cum Paulo dissolui cupiat, & esse cū Christo, veritus, ne si diutius viuat, in Dei offensam incurrat. Similiter audit quis aliquem plurima Ecclesiæ, vel Republicæ damna inferre, vel quia tyrannus est, vel hæreticus, vel Christiani nominis insectator; petit hic abiq; peccato, si nunquā alioqui ad saniorē mentē est rediturus, sed additurus semper mala malis, ut Deus illum è medio tollat, ne vel pluribus sceleribus sese obstringat, vel pluribus noceat. Sic etiam nouit quis aliquem lubricæ esse vite, & peccatis assuetum; hoc tamen tempore per veram pœnitentiā ad Deum conuersum, non peccat, si orauerit, ut Deus prius illum hinc ad se euocet, quam denuò in pristinas peccatorum sordes relabatur. Pari ratione, quia probabile sit, infantes, qui apud hæreticos, & schismaticos nascuntur, omnino perituros, si apud ipsos adoleuerint, vitæq; finem fecerint, nō peccat quis cupiens, vel petens, ut antequam rationis usum accipiant, hinc abripiantur. Nullo tamen modo ad huiusmodi cædem consilium dare vel auxilium afferre licet alicui: nam qui id faceret, Dei auctoritatem sibi usurparet, & Republicam non solum perturbaret, sed infantum cædibus oppleret.

Quartò queritur, Cur cum à Deo aliquid oratione nobis alijscie petimus, Psalmos, & alia ex

sacris literis desumpta recitamus, in quibus nullum est verbum, quod ad petitionem nostrā pertinere videatur? Verbi gratia, cū peccatori veniam postulamus, quid nobis prodest recitare Psalmum, qui incipit: *Quare fremuerunt gentes, vel, Deus venerunt gentes in hereditatem tuam: vel, Attendite popule meus? Respondeo, hæc à nobis recitari, ut vel affectus amoris in Deum, vel propriæ humilitatis, infirmitatis siue, vel pietatis, vel alius similis excitetur in nobis, ut sic digniores, aptioresq; reddamur, ad id, quod petimus impetrandū. Multa igitur orando recitamus, non quia id, quod cupimus, vel perimus contineant, sed ut bene nos erga Deum afficiant, & excitent. Et quamuis nullam petitionē includant, habent tamen vel laudem Dei, vel rerum gestarū narrationem, vel aliquid simile, quo mens acceditur ad alicuius virtutis studium, & amorem, & eo ipso ardentius petit, & citius, quod cupit, impetrat.*

Caput XXXV.

De Conditionibus in Oratione ad impetrandum requisitis.

PRIMO queritur, Quor, & quæ requirat Oratio ut impetret, & assequatur, quod petit? Respondeo, ut is, qui orat, mereatur, vel satis faciat pro peccatis, satis esse, si sit Oratio iusti hominis Dei charitate præditi: at verò ad impetrandum, quod petimus, non satis est, si ex charitate postulemus. At ex alia parte Christus ait: *Amen dico vobis si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Et alibi: *Omnia quæcumque petieritis in oratione credentes, accipietis.* Rursum: *Quodcūq; volueritis, petetis, & fiet vobis.* Respondeo, aliquid requiri ex parte eius, qui petit, aliquid ex parte Dei, à quo petitur, aliquid ex parte rei, quæ petitur; & deniq; ex parte eius, pro quo precatur quis. Ex parte petentis, necesse est, ut quis piè, & religiosè petat; is verò sic petit, qui cū fide, & spe, & animi submissione, & recto voluntatis affectu, & studio petit. Oportet igitur primū, ut Oratio ex fide, & spe maneat, ac surgat: non est autem fides, qua orans credat se omnino impetraturum, quod petit, sed qua credat Deum posse præstare, & velle, quod ipse petit. Opus igitur est, ut credat Deum sapientem, qui cuncta nouerit, & sciat rationes, & modos, quibus possit facere, quod petitur: esse omnipotentem, qui possit facere, quod nouit, esse bonum, qui velit largiri, quod petimus; esse iustum, qui nocere nolit, sed potius prodesse cupiat, & velit. Vnde in orationibus sacræ literæ huiusmodi fidem frequenter requirunt, Iacobus: *Postulet autem in fide, nihil hesitans.* Apud Matthæum ait Dominus: *Si monti huic dixeritis: Tolle, & iacta te in mare, fiet.* Apud Marcum cuiusdā petenti liberationē filij sui à Dæmone, dixit Dominus: *Si potes credere, omnia possibilia sunt crediti.* Hac pertinet illud Augustini: *Si fides desit, oratio pergit.* Et illud Bernardi: *Cælesti benedictione indignus cōtinetur, qui Deum dubio querit affectu, illud itidem Ignacij: Noli dubio esse animo in Oratione; beatus est, qui nō dubitauerit.* Vnde Petrus Apostolus, qui precibus à Domino impetrauerat, ut pedibus super aquam adueniret, cum venti procellam inter ambulandum animaduertisset, statim animo cōcidit, mergiq; cœpit; ac proinde audire meruit eā vocem:

Psalm. 2.
Psalm.
Psalm. 77.

Ioan. 15.

Matth. 21.
Ioan. 15.

Iacob. 1.
Matth. 25.

Marc. 9.

Catechif.
Roman. ex
Augustino
Ignatio.
Matth. 14.

Roman. 4.
Genes. 18.

Modice fidei, quare dubitasti? Contra Abrahamus, teste Apostolo, contra spem in spē credidit; & non infirmatus est fidei: nec consideravit corpus suum iam emortuum, cum ferè centum esset annorum, &c. Porò fidem, quæ summam Dei virtutem, & potestatem, sapientiam, benignitatem, clementiam, & misericordiam, ac iustitiam nobis ob oculos ponit, consequitur spes, ac fiducia quedam, qua is, qui orat Deum, omnia bona, quæ iuste petiverit, sese impetraturum sperat: & certam, ac firmam hanc impetrandi spem, atque fiduciam multa faciunt: in primis ipsa propèsa in nos Dei promissis exoluendis constantia; numerus eorù, voluntas; summa eiusdem in omnibus dictis, & qui Deum exorantur, penè infinitus: tum verò adest Christus Dominus, de quo Ioannes ait: Si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem Iesum Christum iustum: & ipse est propitiatio, pro peccatis nostris. Paulus quoque; Christus Iesus, qui mortuus est, immo qui resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis. Et deinde: Unus est Deus, unus & Mediator Dei, & hominum homo Christus Iesus. Idem rursus: Debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret, & fidelis Pontifex ad Deum. Denique spem nostram roborat ipse Spiritus Sanctus, qui est nostræ precatiois auctor: Accipimus enim Spiritum adoptionis Filiorum Dei, in quo clamamus, Abba Pater. Quod si qua interdum titubatio obreperit; voce Apostolorum dicamus: Domine, adauge nobis fidem.

1. Ioan. 2.

Roman. 8.

1. Timo. 2.

Hebr. 2.

Roman. 8.

Luc. 17.

Secundò quæritur, Quenam sit alia animi preparatio ad orandum? Respondetur, alium ad orationem gradum esse verè humilem, & demissum animum: qui enim ad Deum orandum accedit, intelligat se non modo dignum nõ esse, qui quippiam impetret ab eo, sed qui nec in eius quidem conspectum veniat oraturus. Vnde illud: Respexit in orationem humilium, & non spernit preces eorum. Et: O ratio humilitatis se, ubi penetrabit. Cuius rei duo nobis suppetunt præclara in sacris literis exempla. Est enim Publicanus ille notissimus, qui longè confisitens oculis humo tollere non audebat. Est & mulier illa peccatrix, quæ cordis dolore commota, lacrymis pedes Christi Domini perfudit, uterque, quantum afferat orationi pondus humilitas, declaravit. Cognata est humilitati delictorum, & scelorum admissorum recognitio, & detestatio: quam sequitur angor quidam in eorum recordatione, vel saltem aliquis doloris sensus, quem iure capere debemus ob eam causam, quòd dolere non possumus.

Psal. 101.
Eccles. 35.

Luce. 18.

Supra 7.

Tertiò quæritur, Quenam sint scelera, quæ præcipuè, ac specialiter obstant, quò minus in Oratione Deus postulata nobis concedat? Respondetur, ea ex sacris literis colligi, cuiusmodi sunt cædes, illata vis, rapina, infortium oppressiones. Vnde manus continere debemus à cæde, & sanguine, crudelitate, & violentia. Notum est illud Isaie: Cum extenderitis manus vestras, avertam oculos meos à vobis: & cum multiplicaveritis orationem, non audiam: manus enim vestrae sanguine plena sunt. Fugienda est etiam ira, ac dissidium, quæ magnopere impediunt, ne preces audiantur; de quibus est illud Apostoli: Nolo viros orare in omni loco, tenentes puras manus, sine ira, & discipatione. Cauendum est præterea,

Isaia 7.

1. Timo. 2.

ne nos implacabiles cuiquam præbeamus in iniuria; nam sic nobis affectus Deus non ignoscit. Cum stabitis; inquit Dominus, ad orandum, dimittite si quid habebitis adversus aliquem. Et: Si non dimiseritis hominibus, nec Pater meus dimittet vobis peccata vestra. Videndum quoque est, ne duri simus, & inhumani ad nos egentes; nam in huiusmodi homines dictum est: Qui obrutat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse clamabit, & non exaudietur. Est itidem vitanda animi superbia, in quam illud dicitur: Deus superbis resistit, humilibus autem dicit gratiam: & divinum oraculorum contemptio, atque despectus, in quem tendit illud Salomonis: Qui declinat aurem suam, ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis. Quare fide, & spe instructi, & erecti à Deo operata consequemur, cum ad ipsius Dei legem, ac voluntatem omnem mentem, actionem, & orationem nostram conformabimus. Si manserint, ait Dominus, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Ex quo fit, ut ad impetrandum à Deo, quod petimus, præter fidem, spem, humilitatem, & peccatorum odium, & detestationem, necessaria maxime sit iniuriarum oblitio, benevolentia, & propensa, ac benefica voluntas in proximis. Est etiam necessaria in orando assiduitas. Sæpe enim Dominus, quæ dare vult, differt, ut ardentius petamus. Vnde Augustinus: Ipse Dominus, inquit, qui dare vult, differt dare, ut amplius desideret, quod differitur, & ut desiderando capax inveniatur, ut cum venerit, amplius impleatur. Et iterum ait: Qui nos hortatur, ut petamus, & cui displicet si non petimus, si aliquando tardius dat, commendat dona sua, non negat ea, quoniam diu desiderata dulcius obtinentur: data à Deo cito, contemnantur, & vilescunt. Notum est illud exemplum Christi apud Lucam de eo, qui rogavit amicum, ut sibi tres panes commodato daret; qui cum primum repulsam patere, perseverans tandem obtinuit, quod petebat.

ne nos implacabiles cuiquam præbeamus in iniuria; nam sic nobis affectus Deus non ignoscit. Cum stabitis; inquit Dominus, ad orandum, dimittite si quid habebitis adversus aliquem. Et: Si non dimiseritis hominibus, nec Pater meus dimittet vobis peccata vestra. Videndum quoque est, ne duri simus, & inhumani ad nos egentes; nam in huiusmodi homines dictum est: Qui obrutat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse clamabit, & non exaudietur. Est itidem vitanda animi superbia, in quam illud dicitur: Deus superbis resistit, humilibus autem dicit gratiam: & divinum oraculorum contemptio, atque despectus, in quem tendit illud Salomonis: Qui declinat aurem suam, ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis. Quare fide, & spe instructi, & erecti à Deo operata consequemur, cum ad ipsius Dei legem, ac voluntatem omnem mentem, actionem, & orationem nostram conformabimus. Si manserint, ait Dominus, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, & fiet vobis. Ex quo fit, ut ad impetrandum à Deo, quod petimus, præter fidem, spem, humilitatem, & peccatorum odium, & detestationem, necessaria maxime sit iniuriarum oblitio, benevolentia, & propensa, ac benefica voluntas in proximis. Est etiam necessaria in orando assiduitas. Sæpe enim Dominus, quæ dare vult, differt, ut ardentius petamus. Vnde Augustinus: Ipse Dominus, inquit, qui dare vult, differt dare, ut amplius desideret, quod differitur, & ut desiderando capax inveniatur, ut cum venerit, amplius impleatur. Et iterum ait: Qui nos hortatur, ut petamus, & cui displicet si non petimus, si aliquando tardius dat, commendat dona sua, non negat ea, quoniam diu desiderata dulcius obtinentur: data à Deo cito, contemnantur, & vilescunt. Notum est illud exemplum Christi apud Lucam de eo, qui rogavit amicum, ut sibi tres panes commodato daret; qui cum primum repulsam patere, perseverans tandem obtinuit, quod petebat.

Quartò quæritur, Quo pacto Deus exaudit preces clamatum ad se in omnibus, quæ iusta, ac debita animi preparatione deposcunt, cū tam multi minime exaudiuntur? Martyres enim medijs tormentis clamabant, & Paulus itidem orabat, ut stimulus carnis à se discederet, nec tamen undiebat. Respondet Augustinus eos audiri, non tamen semper ad voluntatem ipsorum, sed ad utilitatem, quæ est salus hominum, & gloria Dei, quod duplici exemplo declarat. Medicus, inquit, fecit, scindit, vrit vulnè, clamat ægrotus, nec medicus tollit manum, nisi secuerit quantum putat expedire: nõ propterea crudelis est medicus, aut clamantem infirmum non exaudit, quia à secando non cessat. Si enim vulnere parceret, capite, & vita periclitaretur ægrotus. Matres itidem solent in balneis confricere pueros ad eorum salutem: inter earum manus parvuli clamant, nec tamen à fricando matres manus abstant. Sic Deus tanquam medicus salutaris, & tanquam benignus pater, petita non concedit, ut sanet, ut in perpetuum ignoscatur: ut erudiat, & ut merita nostra auctiora, & copiosiora reddat. Secat, & vrit hic, ut in futuro parcat: denegat postulata, ut longe utiliora, maiora, & meliora concedat. Putant orantes se non exaudiri, quia petita non impetrant: nesciunt tamen se fructuosiora, magisque salutaria recipere.

Matt. 6.
Ibidem.

Prover. 21.

Iacob. 4. 6
1. Et. 1.

Prover. 28.

Ioan. 7.

Luc. 11.

2. Cor. 12.
In lib. sententiarum
Proph. 1.

Caput